

Reactie Stichting Terwille op de Wet Regulering Sekswork

Groningen, 13 december 2019

Inleiding

De Wrs is een plan van aanpak ter verbetering van de positie en veiligheid van sekswerkers, die zowel in de vergunde als niet-vergunde sector van de prostitutie werkzaam zijn.

Terecht wordt gewezen op het feit dat werken in de prostitutiebranche niet vergelijkbaar is met het werken in enige andere branche, omdat seksuele handelingen een fysieke inzet vragen die normaliter geen onderdeel is van een betaalde activiteit.

Samenvatting, conclusie

Terwille ondersteunt de verbetering van de positie en veiligheid van sekswerkers, die zowel in de vergunde als niet-vergunde sector van de prostitutie werkzaam zijn en vooral ook de aanpak van mensenhandel en misstanden binnen de branche.

De WRS beschermt echter naar onze mening onvoldoende de kwetsbaren binnen de doelgroep en die te maken met uitbuiting en onvrijwillig sekswork moeten verrichten. De wet is daarin teveel gericht op repressie en onvoldoende op passende hulpverlening.

Daarbij onderstreept Terwille de aangedragen argumenten van de 4G gemeenten en Gemeente Groningen in hun reactie van 10 december jl. Het gaat dan met name het wetsvoorstel te wijzigen t.a.v. een goede basis voor de inzet van hulpverlening en zorg, inclusief de daarbij benodigde middelen, zoals beschreven in hun reactie onder de punten a, f en l (

Dit houdt onder andere in dat de outreachende hulp voldoende wordt toegerust met een 'rugzak op maat'. Dit kan zijn ondersteuning in het toeleiden naar de vergunde sector, maar ook een goede mogelijkheid tot hulpverlening en programma's om uit te stappen waarbij gelijk een aansluitend financieel vangnet wettelijk geregeld wordt. Daarnaast is het van groot belang dat aansluitende passende zorg adequaat ingezet kan worden.

De Wet Regulering Sekswork

De wet zou een belangrijke stap moeten zijn in het verbeteren van de positie van mannen en vrouwen die in de prostitutie werkzaam zijn. Wij zien nu een afname van de vergunde prostitutie en vanuit maatschappelijk oogpunt en samenleving staan wij hier als maatschappelijke instelling achter deze visie. Echter met de afname van vergunde sector zien we een hardere groei in de niet-vergunde en illegale sector met alle ongewenste gevolgen van dien, waarbij de doelgroep slecht in beeld komt en situatie van misstanden, mensenhandel, uitbuiting en seksueel geweld minder zichtbaar worden.

Bevorderen om misstanden te voorkomen

Uit verschillende rapportages van onder andere de politie en de Rapporteur Mensenhandel en Seksueel geweld tegen kinderen blijkt dat het aantal mogelijke slachtoffers van mensenhandel in de seksuele dienstverlening hoger ligt dan in andere branches. De schattingen hierover lopen uiteen.

CoMensha plaatst bij de schatting van 6.250 slachtoffers in 2017 de kanttekening dat dit een onderschatting is van het ware aantal. 60% Wordt daarbij uitgebuit in de seksuele dienstverlening, het merendeel hiervan is vrouw.

<https://www.comensha.nl/over-ons/>

Uit onder ander onderzoek door Melissa Farley blijkt dat 60% van de werkers in de seksindustrie kampt met PTSS en/of waarbij sprake is van symptomen van dissociatie.
https://www.researchgate.net/publication/281348842_Prostitution_and_trafficking_in_nine_countries_An_update_on_violence_and_posttraumatic_stress_disorder

Repressie versus zorg

De regulering betreft dus zowel de vergunde als de niet-vergunde sector en daarbij schiet de wet door in handhaving, met als gevolg het mogelijk criminaliseren van de (zwakkere) sekswerker, zonder voldoende oog te hebben voor de gevolgen voor de sekswerkers.

De jarenlange ervaring in het contactleggen met de doelgroep, maakt dat er grote zorgen zijn als het gaat om repressie maatregelen. Juist voor de groep voor wie registratie geen optie is, omdat ze niet aan de gestelde eisen kan voldoen. Prostituees voor wie hun werk een overlevingsmechanisme is om in situaties van armoede, scheiding, schulden, het verlies van een baan etc. te voorzien in primaire levensbehoeften. Zij stellen daarin de belangen van het grotere geheel, scholing van kinderen of zorg voor ouders voorop. Daarbij valt ook te denken aan het grote aantal prostituees uit landen met armoede. In de prostitutie is veel niet als zwart óf wit af te handelen door de veelheid van factoren die een rol kunnen spelen in dwang en drang, het beeld dat de sekswerker daar zelf over heeft, wat weer doorwerkt in hoe hij/zij zich daartoe verhoudt. Deze veelheid van factoren te verhelderen vraagt een lange adem en deskundigheid.

Minimum leeftijd

In Hoofdstuk 3.2.1. wordt gesteld dat het naar het oordeel van het kabinet van groot belang is te jeugdige vrouwen en mannen buiten de prostitutie te houden en dat daarom een aanvrager voor een prostitutievergunning de leeftijd van 21 jaar bereikt dient te hebben. Wij onderschrijven dit en zien er tegelijkertijd een belangrijke motivering in om ook voor de bezoekers een wettelijke minimumleeftijd van 21 jaar vast te stellen!

Voorlichting op jongere leeftijd over de risico's van het beroep en wat er allemaal bij komt kijken aan zelfstandig kunnen werken en onderdeel zijn van deze beroepsgroep is een belangrijke verplichting om weerbaarder en bewuster een afweging te maken wel of niet voor dit beroep te kiezen. Het gaat immers om een groep die weliswaar legaal werkt, maar toch buitengesloten en gestigmatiseerd wordt. In feite is het nu ongeschoold werk in een zeer risicovolle werkomgeving.

Hulpaanbod voor iedere sekswerker in vergunde-én onvergunde sector

Zowel in Hoofdstuk 3.2.1 als in als in Hoofdstuk 8.3 wordt gesteld dat hulpverlening en uitstapprogramma's beschikbaar zijn zonder onderscheid qua leeftijd. In hoofdstuk 3 en in hoofdstuk 8: 'in elke regio moet er een passend uitstapaanbod zijn voor iedere sekswerker die wil uit stappen.

Dit vraagt nog om stevige en zorgvuldige nadere aandacht inclusief financiële middelen. Daar waar nu middels RUPS III wel wordt voorzien in de outreachende zorg en casemanagement, is de adequate zorg en mogelijkheden tot maatschappelijk herstel wat daaruit volgt zeer sterk ondergewaardeerd en lijkt ook onderschat. Zo is de aansluitende vervolgzorg waarbij adequaat ingrijpen nodig is onvoldoende geregeld, zowel in aansluitende routes als in de daarbij behorende middelen. Daarbij realiserend dat de opgelopen trauma's, enorme negatieve impact op het zelfbeeld en afhankelijkheid van (financiële) middelen om goede aansluiting en vasthoudende, en vooral specialistische aanpak vraagt.